

Patroni naszych ulic

Stanisław Bareja

Reżyser filmów fabularnych, scenarzysta i aktor filmowy urodził się 5 grudnia 1929 roku w Warszawie. Podczas okupacji ukończył 121. Szkołę Powszechną, naukę kontynuował w Gimnazjum im. Reytana w Warszawie. W 1947 roku przeniósł się z rodzicami do Jeleniej Góry, gdzie podjął dalszą edukację w Liceum im. Żeromskiego. Studia w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi na wydziale reżyserii rozpoczął w 1949 roku, które ukończył w 1954 roku, nie składając egzaminu końcowego.

Dopiero w 1958 roku przedstawił film dyplomowy – etiudę pod tytułem „Gorejące czapki”. Film jednak nie został przyjęty jako dyplomowy i dopiero w 1974 roku po przedstawieniu filmu pod tytułem „Mąż swojej żony” z 1960 roku uzyskał tytuł magistra. Rozpoczął pracę jako asystent reżysera oraz jako drugi reżyser. W tym samym roku otrzymał

pierwszą i zarazem ostatnią oficjalną nagrodę. Było to wyróżnienie przyznane na skromnym i nieznanym szerokiej publiczności nowojorskim festiwalu za film pod tytułem „Poszukiwany, poszukiwana”.

Był reżyserem lub współreżyserem wielu filmów z gatunku komedii. Chodził z kamerą tam, gdzie i my wszyscy, pokazywał rzeczywistość, którą znamy z autopsji. Ale oglądamy ją na co dzień zbyt pośpiesznie, by dostrzec w niej swoisty, często absurdalny humor. W swoich filmach opowiadał dowcipy, z których śmiejemy się serdecznie, ale których nikt z nas nie opowiada przed kamerą. Konsekwentnie portretował tę drugą wersję rzeczywistości, która miała swoje lustrzane odbicie.

Spśród wielu filmów tego reżysera, najbardziej znany jest „Miś”, opowiadający w sposób szaleniście dowcipny, z lekką przesadą niezbyt odległe czasy, kiedy to w sklepach na półkach stały tylko półlitrowe

butelki z octem. Gdzie każdy kombinował w każdy możliwy sposób, żeby przeżyć w jakichś normalnych warunkach, każdy miał się jakiegokolwiek dodatkowej roboty, nieważne, że ta robota mogła być zupełnie inna od tej, której człowiek się całe życie uczył. Jak mówi znane powiedzenie – „Polak potrafi”. Prawie dzisiejsza rzeczywistość, poza wypełnionymi wszelkimi dobrami półkami!

Komedia pokazuje obraz ówczesnego systemu, charakteryzujący się zakłamaniami, cwaniactwem i głupotą tworzących go ludzi. Koniec filmu jest jednak optymistyczny – upadek monumentalnego misia jest prognozą końca absurdu i nadzieją na poprawę.

Trafnie zaobserwowane paradoksy życia w PRL-u można oglądać w filmach: „Mąż swojej żony”, „Żona dla Australijczyka”, czy „Przygoda z piosenką”, a śmiech z podtekstami i zjadliwą ironię i satyrę na narodowe przywary w filmach: „Nie ma róży bez ognia”, „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz” i w serialu „Alternatywy 4”. Realizując swoje filmy wykorzystywał swój niezwykły i rzadki dar obserwacji. Każda najbardziej błaha scenka „spod budki z piwem” mogła stać się dla Stanisława Barei motywem filmowym.

Dopiero po śmierci doczekał się uznania krytyki, a dziś postrzegany jest jako jeden z najpopularniejszych twórców filmowych. Przez wielu uważany jest za twórcę filmów kultowych. Na pewno najlepiej twórczość Barei oddają słowa Elżbiety Polińskiej, autorki artykułów o reżyserze: *Jeśli bowiem można by się zastanawiać, kto we współczesnym polskim kinie jest królem, to czyż Bareja nie zasługuje na miano królewskiego błazna?*

Zmarł u szczytu swojej kariery 14 czerwca 1987 roku w Essen. Jego imieniem nazwano rondo na skrzyżowaniu ulic Lublańskiej, Dobrego Pasterza i Strzelców w Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

Fot. Małgorzata Janiec

Rondo Stanisława Barei

Małgorzata Janiec
Radna Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Konkurs dla gimnazjalistów z klas drugich i trzecich

Muzeum Lotnictwa Polskiego oraz XXIII Liceum Ogólnokształcące w Krakowie zapraszają uczniów drugich i trzecich klas gimnazjum do udziału w konkursie „Nad Afryką i oceanem – dalekie loty płk. pilota Stanisława Skarżyńskiego”.

Konkurs odbędzie się 15 maja 2012 roku od 10.00 do 14.00 w siedzibie Muzeum Lotnictwa Polskiego przy al. Jana Pawła II 39. Uczestnicy będą

możli bezpłatnie zwiedzić Muzeum Lotnictwa Polskiego, wziąć udział w lekcji muzealnej i obejrzeć pokaz „Skarżyński interaktywnie”. Celem konkursu jest spopularyzowanie wiedzy o polskich osiągnięciach w lotnictwie i przypomnienie postaci niezwykłego człowieka i lotnika.

Warunkiem uczestnictwa w rywalizacji jest przesłanie przez opiekuna zgłoszenia uczestników

na adres e-mail zso9.krakow@gmail.com do dnia 9 maja 2012 roku. Więcej informacji, regulamin i karta zgłoszenia na stronach XXIII LO www.zso9.republika.pl i muzeum www.muzeumlotnictwa.pl

Serdecznie zapraszamy do udziału w konkursie! Czekają atrakcyjne nagrody!